

איגוד ערים לאיכות הסביבה שומרון

אריאל, רח' נחשונים 71 ת.ד. 4013 מיקוד 40700,
טל. 03-9367135 פקס. 03-9367136

שלום

חיכיתי בסבלנות שבועיים לפני שאני מתחילה לטפטף לכם מידע ופעילויות בנושא שלשמו התכנסנו.

- 1. נראות:** זה הזמן ליצור בגן פינה שאותה תייחדו לנושא. בפינה תוכלו להציג ממצאים שמצאתם בסיורים (עלים, ענפים של עצים, קונכיות של חלזונות), תמונות של פרחים ובע"ח שצלמתם או תמונות מהאינטרנט של פרחים ובע"ח שראיתם, מידע להורים על הפעילות, מגדירים אישיים של הילדים (למי שתבחר לעשות). בפינה זו תניחו את הציוד חקר (מגדלות, מגדירים ועוד...)
בגנים בהם יש צמחייה ארץ-ישראלית ניתן להציב שלטים עם שם הצמח.
- 2. הצגת הנושא בפני ילדי הגן:** אני ממליצה לפתוח את הנושא עם חיבור לשם הגן. הגנים בשומרון הם בשמות צמחים וניתן לפתוח בהיכרות עם הצמח עליו אתם קרואים. לשם בלוח (שעליכם ליעד לנושא בפינה המיועדת לו) את תמונת הצמח להכיר את פרחיו ואת פרותיו (אם יש) את העונה בה פורח, את צורת החיים שלו (עץ, שיח, גאופיט, חד שנת/רב שנת) משם הגן תוכלו לצאת לנושא כולו של טבע ומגוון ביולוגי ולהכיר עוד צמחים ובע"ח שיש בסביבת הגן ובשטח שתאמצו.
- 3. פעילות חקר:** זה הזמן לחפש בסביבת הגן שטח שאליו תסיירו ואותו תאמצו. חשוב ליצור נוהל יציאה לסיור - כשהילדים ידעו את הכללים ליציאה מהגן (הליכה בטור בזוגות, ניתן ללמד אותם "מספרי ברזל", ללמד שאסור להרים אבנים ואסור להיכנס לסבך, ללמד שיש צמחים מוגנים שאסור לקטוף ושבאופן כללי עדיף למעט בקטיפת צמחים, אין ללכת לפני הגננת, יש לצאת עם כובע על הראש ולשתות מים, יש ללכת בשקט כדי לא להבריח חיות ועוד...) ויהיו מורגלים בהם אזי היציאה תהיה קלה ובטוחה יותר (ילדי הגנים שעלו מהמעון מורגלים בהליכה לטיול וכדאי לנצל זאת) מומלץ לבקר בשטח הבר שלכם לפחות אחת לחודש ולהכיר אותו לאורך עונות השנה המתחלפות. לכל עונה יש את המאפיינים שלה: הצמחים החד שנתיים המתאימים לה והפרחים שפורחים בה. גם לבעלי חיים יש עונות בהם הם פעילים יש ציפורים שבאות רק לחורף (כמו הנחיליאל) ויש חיות שפעילות רק בעונה מסוימת.
העונה שאתה אנחנו פותחים את השנה היא הסתיו: החצב עדיין פורח וכדאי לטייל ולראות אותו. אני מצרפת קישור לאתרים עם מידע על החצב:
<http://www.wildflowers.co.il/hebrew/plant.asp?ID=26> (מידע בוטני על החצב)
<http://www.sviva.gov.il/InfoServices/ReservoirInfo/DocLib2/Publications/P0701-P0800/P0713.pdf> (חוברת בשביל הפרחים)
<http://daf-yomi.com/DYItemDetails.aspx?itemId=2834> (שימושי החצב בתקופת המשנה והתלמוד)

איגוד ערים לאיכות הסביבה שומרון

אריאל, רח' נחשונים 71 ת.ד. 4013 מיקוד 40700,
טל. 03-9367135 פקס. 03-9367136

4. רעיונות לפעילות בגן:

- איסוף עלים ויצירת לוטו עלים
- הקמת פינת תצפית בציפורים ויצירת פינות האכלה לציפורים (בקובץ מצורף למייל)
- היכרות עם שמות של צמחים/בע"ח שהם גם שמות של אנשים (אייל, צבי, אילה, אריה, דבורה, אלה, דפנה, גפן, רותם...)

5. **לוח השנה העברי:** בחגי תשרי אנחנו מכירים מספר מינים מקומיים- רימון ותמר שהינם חלק משבעת המינים בהם השתבחה א"י והם חלק מהמגוון הביולוגי המקומי. בסוכות אנחנו נוטלים ארבעה מינים ששלושה מהם הם בוודאות חלק מהטבע של א"י: לולב, ערבה והדס (האתרוג שהוא על פי המסורת פרי עץ הדר הגיע לא"י מדרום מזרח אסיה - אזור איראן).

בהזדמנות זו אני רוצה להכיר לכם את אתר רמת הנדיב - <http://www.ramathanadiv.edu.org.il/HazavJunior> באתר יש רעיונות רבים לפעילות בגן, ניתן להדפיס דפי תצפית ומעקב וישנם גם משחקי מחשב. מומלץ מאוד לפתוח ולהתרשם.

אשמח לעזור ולייעץ, לבקר בגן ולהתרשם מהעשייה שלכן וכמובן לקבל תמונות במייל שמתעדות את הפעילות.

בהצלחה ושנה טובה!

שלוה נוח

רכזת חינוך באיגוד ערים לאיכות הסביבה שומרון

057-2416612

shalva@enviosh.org.il